

ชื่อวิทยานิพนธ์ กระบวนการแก้ไขปัญหาคความยากจนของคนจนในเขตเมืองใหม่ด้วยการใช้พลังชุมชน กรณีศึกษา
กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อย ในชุมชนภาณุมาภรณ์ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางเวโร สมาน ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา,
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2) ผศ. ดร.วาสนา เพิ่มพูล
(3) ดร.ปนัดดา ยิ้มสกุล ปีการศึกษา 2550 จำนวนหน้า 230 หน้า
คำสำคัญ การแก้ไขปัญหาคความยากจน คนจนในเขตเมืองใหม่ พลังชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสาเหตุและดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนด้วยการใช้พลังชุมชนให้กับประชาชนกลุ่มผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยในชุมชนภาณุมาภรณ์ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร กระบวนการวิจัยประกอบด้วยการศึกษาปัญหาและความต้องการในการแก้ปัญหาคความยากจน การค้นหาพลังชุมชนเพื่อนำมากำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ และการประเมินประสิทธิผลของยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนา คือ ผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อย ในชุมชนภาณุมาภรณ์ จำนวน 12 คน

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มเป้าหมาย มีปัญหาด้านที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อม มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบ ขาดโอกาสที่จะได้รับสวัสดิการจากทางภาครัฐ จุดเด่นของกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ อดทน มีความสามารถหลายด้านที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และกระตือรือร้นที่จะรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความสามัคคีภายในกลุ่ม ผู้วิจัยพบพลังในชุมชนที่สามารถเข้ามาช่วยขับเคลื่อนในกระบวนการแก้ปัญหาคความยากจน ได้แก่ พลังปัญญา พลังทรัพยากร พลังการเมืองการปกครอง พลังจากองค์กรต่างๆ ได้แก่ กลุ่มภาคีที่มาจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน และกลุ่มภาคีในชุมชน ในส่วนของยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคนยากจน ยุทธศาสตร์ที่ผู้วิจัยเลือกใช้ คือ ยุทธศาสตร์การเพิ่มรายได้ ยุทธศาสตร์การลดรายจ่าย ยุทธศาสตร์การสร้างนิสัย และยุทธศาสตร์การขยายโอกาส ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้ยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาคความยากจน พบว่า พลังชุมชนมีส่วนสำคัญมากที่ช่วยผลักดันสนับสนุนจนก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาคความยากจนขึ้นในชุมชน และทำให้กลุ่มเป้าหมายมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสุขภาพดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายลดลง ที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมน่าอยู่ขึ้น มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาตนเองมากขึ้น มีอาชีพแน่นอนสามารถพึ่งพาตนเองได้

Thesis Title: The Process of Poverty Alleviation of the Poor in Newly Urbanization Areas by the Community Empowerment: A Case Study of the Self – employed persons in Panumaporn Community, Chomthong District, Bangkok

Researcher: Mrs.Rerai Samarn, Master of Arts (Social Sciences for Development).

Dhonburi Rajabhat University. Thesis advisors: (1) Dr. Choochat Phuangsomjit

(2) Asst. Prof. Dr. Wasana Permpool (3) Dr. Panadda Yimsakul. Academic year: 2007. 230 pp.

Keywords: Poverty Alleviation, the poor in newly urbanization areas, community empowerment, self – employed persons

Abstract

The objectives of the research were to examine the causes and alleviate the poverty problems of the poor in the community of Panumaporn Chomthong District, Bangkok. The process of the research was composed of studying the problems and needs of solving the poverty, investigating the community power to make developmental strategies, strategies implement, and evaluating the effectiveness of the developmental strategy. The target group consisted of 12 self- employed people in Phanumaporn Community.

Results of study indicated that the target group had problems of residence and environment, inadequate incomes, debts and lack of opportunity to receive public welfare. However, people in the community were diligent, tolerant, and able to adapt the traditional ways of life for their benefit. They were also enthusiastic to learn new things, cooperative, and able to stimulate the process of solving the poverty through wisdom power, resource power, political influence, and the power from private and government sectors. The strategies of poverty development which the self-employed people and the researcher used were as the follows: the strategy of increasing income, the strategy of decreasing expenses, the strategy of self-discipline setting, and the strategy of the approach to the opportunity. The results of evaluation of the strategies in poverty alleviation indicated that the community empowerment method had an important role in facilitating the poverty alleviation. The target group had better quality of life, better health, more income and lower expenses, improvements of the residence and environment, and the ability to gain more economic self-reliance.